

Tartu Jaan Poska Gümnaasium

Keskkonnasäästliku koolituse korraldamine

YFU Eesti MTÜ organisatsioonis

Praktiline töö

Autor Pärtel Kobar, 11.a

Juhendaja Liina Sauk

Tartu 2021

SISUKORD

ABSTRACT	3
SISSEJUHATUS.....	4
1. KESKKONNASÄÄSTLIKUS.....	5
2. ORGANISATSIION YFU	8
3. KESKKONNASÄÄSTLIKU KOOLITUSE KORRALDAMINE.....	10
3.1. Ürituse planeerimine.....	10
3.2. Ürituse läbiviimine	12
3.3. Osalejate tagasiside, selle analüüs ja järeldused.....	14
KOKKUVÕTE	19
KASUTATUD ALLIKAD	20
LISAD	22
Lisa 1. Registreerumisleht.....	22
Lisa 2. Pildid üritusest	24
Lisa 3. Meened korraldajatele	27
Lisa 4. Ürituse planeerimise ajakava.....	28
Lisa 5. Ürituse eelarve.....	29
Lisa 6. Tagasisideküsitlus.....	31

ABSTRACT

This research paper has been written on the topic of “Organizing an environmentally friendly training event in non-profit organization YFU Estonia” by Pärtel Kobar. The aim of this research was to contribute to the organization of YFU Estonia by conducting a training event. Through that improve the knowledge and skills on the topic and to organize an environmentally sustainable way of thinking in the organization. The research consists of two main chapters.

The first chapter of this research paper provides an overview of the YFU organization, the activities of the organization and the opportunities for volunteers. It also deals with the topic of environmental friendliness and makes sense of different ways for organizing an environmentally friendly event.

The second part of this research paper gives an overview of the process and planning of an environmentally friendly event. The organization of the event is analysed, and conclusions are drawn from it.

The event took place on 19-20 September 2020 in EELK Talu Laagrikeskus starting at 10.45 am on 19. September and ending at 04.30 pm on 20 September.

SISSEJUHATUS

Huvi ürituste korraldamise vastu tõusis pärast vahetusaastal Saksamaal 2018/19 käiku, kui otsustati hakata vahetusaastat korraldanud YFU Eesti MTÜ organisatsioonis (edaspidi YFU Eesti) vabatahtlikuks. YFU Eestis on vabatahtlikel keskne roll Eestist vahetusaastale lahkuvate, Eestisse saabuvate õpilaste ja vabatahtlike endi koordineerimisel. Juulis 2020 pakuti töö autorile YFU Eesti poolt peakorraldaja rolli kahepäevase koolitusürituse korraldamisel. Ürituste korraldamise teemat sütitas veel Tartu Jaan Poska Gümnaasiumis läbitud valikursus „Projektkirjutamise õpe“ mille lõputööks kirjutati koos kaasautor Laura Laasiga projekti „Keskkonnateemaline mittetulunduslik heategevusüritus SA Tartu Perekodu Käopesa lastele“. Et inimese loodusliku jalajälje vähendamine on aktuaalne teema, otsustati korraldada üritus võimalikult keskkonnasäästlikuna.

Praktilise töö eesmärk oli aidata kaasa YFU Eesti organisatsiooni vabatahtlikuna ürituse korraldamisele ja läbiviimisele. Seeläbi täiendada teadmisi ja oskusi teema kohta ning korraldamisel lähtuda keskkonnasäästlikkust mõtteviisist.

Töö koosneb kahest suurest osast. Esimene osa annab ülevaate YFU organisatsioonist, organisatsiooni tegevusest ja vabatahtlike võimalustest, ning käsitleb keskkonnasõbralikkuse aktuaalsust ja mõtestab erinevaid viise keskkonnasõbraliku ürituse korraldamisel. Töö teine osa annab ülevaate keskkonnasõbraliku ürituse planeerimise protsessist ja läbiviimisest. Analüüsitakse ürituse korraldamist ning tehakse sellest järeldused.

Töö koostamisel on peamiselt kasutatud Eliise Saksini poolt koostatud käsiraamatut „Keskkonnasõbralike ürituste ja kokkusaamiste korraldamine Tartus“, MTÜ Mondo maailmaharidus- ja koolituskeskus artiklit „Ökoloogiline jalajälg“ ja Turu uuringute AS-i uuringut „Eesti elanike keskkonnateadlikkuse uuring“.

Autor soovib tänada YFU Eesti MTÜ organisatsiooni, kes usaldas talle peakorraldaja rolli ürituse korraldamisel. Samuti tänada läbiviidud ürituse korraldusmeeskonda kuulunud Carmen Suiku, Siret Siimu, Annely Vösandit, Laura Seppa, Ella Mari Roosit ja Marit Leksteini, kes aitasid ürituse toimumisele kaasa.

1. KESKKONNASÄÄSTLIKUS

Eesti keeles on sõnal keskkond kaks põhilist tähendust - olu, milles inimene elab, kasvab ja areneb või millega ta kokku puutub või ka inimest, looma, taime ümbritsevat loodust, sealhulgas ka muud ainelist ümbrust (Sõnaveeb Eesti Keele Instituut 2020). Selles töös käsitleme keskkonda kui inimest ümbritsevat loodust. Selle keskkonna moodustavad õhk, vesi, maapind, taastuvad ja taastumatud loodusressursid, taimestik, loomastik ja inimesed koos nendevaheliste vastastikuste suhete ja mõjudega (Pärnumaa Kutsehariduskeskus 2021).

Keskkonnasäästlikuse aktuaalsus on tõusnud viimase paarikümne aastaga märgatavalt, sest aina kasvav inimpopulatsioon ning sellest tingitud tarbimise suurenemine on muutunud küsitavaks planeedi ökosüsteemide kandevõime ja kestlikkuse. Hinnanguliselt on viimase 50 aastaga tarbitud rohkem loodusvarasid ja toodetud rohkem jäätmeid ja saastaineid kui inimkonna ajaloos kokku. (MTÜ Mondo maailmaharidus- ja koolituskeskus 2018)

Üks levinumaid tarbimise näitajaid on ökoloogiline jalajälg (MTÜ Mondo maailmaharidus- ja koolituskeskus 2018). Ökoloogilise jalajälje meetod, mis töötati välja professor William Rees ja doktor Mathis Wackernageli poolt 1990. aastate algul, arvestab maa-ala suurust, mida läheb vaja inimese poolt ühes aastas kasutatavate ressursside toomiseks ja tekkinud jäätmete ning saaste töötlemiseks (MTÜ Ökomeedia 2011).

Inimkonna jätkusuutlikuse tagamiseks peaks ökoloogiline jalajälg olema inimese kohta vähem kui 2,1 globaalset hektarit aastas. Praegu on see näitaja maailma keskmiselt aga 2,3 globaalset hektarit inimese kohta, mis ületab napilt jätkusuutlikuse piiri. Riikide ning kontinentide vahelised erinevused on aga väga suured. Näiteks Aasias ja Aafrikas näitaja elaniku kohta on näitaja 1,4, Euroopas 5,0 ja Põhja-Ameerikas lausa 9,6. Eesti elaniku keskmine ökoloogiline jalajälg on 6,4 globaalset hektarit inimese kohta, mis tähendab, et kui kogu maailmas elaksid kõik nagu eestlased, siis jätkusuutlikuseks läheks meil vaja tervelt kolme planeeti. (MTÜ Mondo maailmaharidus- ja koolituskeskus 2018)

2020. aasta augustis Eestis tehtud küsitluse põhjal on järeldatud, et keskkonnateemad on muutunud inimestele tähtsamaks ning oma looduslikule jalajäljele mõeldakse aina rohkem, kuid negatiivsetest punktidest tuuakse siiski välja inimeste enda loodusliku jalajälje vastutuse vähesus, globaalsete keskkonnaprobleemide, näiteks kliimasoojenemine, vähene tunnetamine ning keskkonnateadliku käitumise avaldumine pigem tagajärgedega tegeledes, näiteks prügi sorteerimine, mitte selle ennetamises, näiteks tarbimise vähendamises (Turu uuringute AS 2020:11). Need uuringu tulemused on kokkuvõttes igati positiivsed ja eestlaste püüdlisusest olla rohkem keskkonnasõbralik leiab ka laiemalt.

Näiteks on Eesti Vabariigi uus, 26. jaanuaril 2021 ametisse astunud, valitsus pööranud erilist tähelepanu keskkonnale. Uue valitsuse koalitsioonileppes on rõhutatud rohepöördele ja lubatud töötada välja tegevuskava ning seada see riiklikuks eesmärgiks, et saada Eesti kliimanetraalseks aastaks 2050 (Eesti Reformierakond 2021). Veel enne seda oli 2019. aastal Haridus- ja Teadusministeerium ja Keskkonnaministeerium käivitanud Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava, mille koostamise eesmärkideks olid suurendada kõigi Eesti elanike keskkonnateadlikust ja edendada süsteemset keskkonnaharidust kõikidel haridustasanditel ning koostada neid kahte eesmärki elluviimiseks vajalik plaan (Keskkonnaministeerium 2018). Keskkonnateadlikuse kasvust ja suuremast hoolimisest sellest leiab ajakirjanduses mitmeid näiteid. Näiteks Tallinnas, Lasnamäe linnaosas, on keskkonnateadlikuse kasv niivõrd suurenenud, et linn on pidanud korraldama rohkem ohtlike jäätmete kogumisreide (Lepik, Sandra 2020). Peep Mardiste oma arvamuskirjanduses avaldas pahameelt Tartu Riia tänava kergliiklussilla ehitusel selle materjalivaliku üle, kui keskkonnasõbraliku puidu asemel kasutatakse käitlemisel palju looduslikku ressursi nõudvat betooni (Mardiste, Peep 2021). Viimane näide näitab hästi, kui palju tegelikult läheb inimestele korda keskkonnasäästmine – enam ei piisa keskkonnasõbralikust eesmärgist vaid ka selleni viivast teostuse keskkonnasõbralikkusest.

Keskkonnasäästlikuks eluviisiks ei ole palju vaja ohverdada ega aega kulutada. Alustada tuleks lihtsast rohelisest mõtteviisist – jäätmete tekke vähendamine ning sõltumatuse suurendamist taastumatutest loodusvaradest (Tark jt 2019). Näiteid toob töö autor välja enda majapidamisest ja eluviisist - prügi sorteeritakse neljaks – pakend, paber ja papp, biojätmed ja muu prügi; eraldi kogutakse patareisid ja elektroonikat; linnas liigutakse jalgsi, ratta või bussiga; kantakse vett pudeliga kaasas ega osteta tavalist pudelivett poest.

Keskkonnasäästliku ürituse korraldamine koosneb võimalikult paljude keskkonda säästvate tegevuste praktikasse võtmisest. Kolm tähtsamat valdkonda keskkonnasõbraliku ürituse korraldamise asukoha valimisel on: toimumispaiga keskkonnasõbralikkus ja juurdepääsetavus, jätmed ning toitlustus. (Saksin, Eliise 2017)

Ürituse toimumispaiga puhul tuleb arvestada selle keskkonnasõbralikkust ja juurdepääsu. Selle valimisel on tähtis silmas pidada hoone energiasäästlikust ja jäätmete sorteerimisvõimalusi. Samuti on tähtis toimumiskoha asukoht ja juurdepääsetavus toimumispaigale, et see oleks kergesti ligipääsetav jalgsi või ühistranspordiga. (Saksin, Eliise 2017: 6)

Jäätmete tekkimine füüsiliselt toimuval üritusel on pea võimatu ning seepärast on oluline läbi mõelda, kuidas jätmeid võimalikult vähe tekiks ja kuidas tekkinud jätmeid käidelda. Tähtis

on vähendada võimalikult tekkivaid jäätmeid, prügi ja taaskasutada möödunud üritustest materjale, näiteks infotahvleid ja silte. Jäätmetega tegelemisel on kindlasti tähtis nende sorteerimine erinevatesse konteineritesse ja ka komposti. (Saksin, Eliise 2017: 12)

Toitlustuse valdkonnas on tähtis pöörata tähelepanu toidu kvaliteedi ja päritolule, veele, sööjate arvule ning kasutatavatele sööginõudele. Toidu kvaliteedile ja päritolu juures on tähtis, et tegemist oleks kohaliku mahetoiduga, et selle transporditeekond oleks võimalikult lühike ning selle kasvatamisel ei oleks kasutatud keemilisi väetiseid. Oluline on eelistada kraanivee kasutamist pudeliveele, sest pudelivee tootmine on märksa energiamahukam. Sööjate arvu kindlaks tegemine aitab vältida toidujäätmeid ja raiskamist ning tähtis on kasutada korduvkasutatavaid sööginõusid. (Saksin, Eliise 2017: 10)

2. ORGANISATSIOON YFU

Youth For Understanding (edaspidi YFU) on vabatahtlikel põhinev rahvusvaheline mittetulunduslik kogukond. YFU edendab kultuuridevahelist üksteisemõistmist, vastastikust austust ning sotsiaalset vastutust noortele, peredele ning kogukondadele suunatud hariduslike vahetusprogrammide kaudu, toetudes vabatahtlikule tööle ja panustades vabatahtlike arendamisse. YFU liikmesorganisatsioone on pea 60 riigis 6 kontinendil, sealhulgas ka Eestis, ning globaalselt on käinud YFU programmidega vahetusaastal kokku 270 000 noort. (Youth For Understanding 2020)

Ameeriklasest kirikuõpetaja John Eberly leidis, et raske sõjajärgne olukord Saksamaal mõjub selle riigi noortele kohutavalt ja lootusetult. Eberly motiiv oli näidata Saksa noortele demokraatlikku ühiskonda ning motiveerida noori Saksamaale naastes ehitama üles demokraatlikel põhimõtetel põhinevat ühiskonda, lähtudes sellest, mida nad olid näinud oma vahetusaasta jooksul Ühendriikides. Ta tegi kohalikele kirikuõpetajatele ettepaneku luua vahetusõpilaspilaprogramm, mille eesmärk oli tuua noori Saksamaalt Ühendriikidesse aastaks peredesse elama ning keskkooli õppima. (Youth For Understanding 2020)

Tema visiooni võttis üle doktor Rachel Andresen, kes aastal 1951 asutas YFU. Tema raske töö tulemusena sai YFU aastal 1964 mittetulundusliku haridusorganisatsiooni staatuse ning aastal 1973 sai doktor Andresen nominatsiooni Nobeli rahupreemiale tema pühendumuse eest rahvusvahelises õpilaspilaprogrammis. (Youth For Understanding 2020)

YFU Eesti MTÜ (edaspidi YFU Eesti) alustas oma tegevust Eestis pärast Eesti taasiseseisvumist, aastal 1992. Alates sellest on YFU Eesti pakkunud 14-18-aastastel Eesti noortel minna erinevate programmidega vahetusaastale ning pakub samas võimalust Eesti peredel võtta enda perre aastaks elama vahetusõpilane. (YFU Eesti MTÜ 2021)

Alates aastast 1992 on Eestist läinud YFU Eesti programmidega vahetusaastale ligi 1600 noort ning Eestis on veetnud ühe õppeaasta pea 500 noort (YFU Eesti MTÜ 2020).

YFU Eestiga vahetusaastale minemiseks või vahetusõpilase enda perre võtmiseks on mitu põhjust. Nendeks on: pikk kogemus - YFU Eesti tegutseb juba alates 1991. aastast, tugisüsteem - õpilaste rahulolu on viimase 4 aasta lõikes 5,5 punkti ja lapsevanematel 5,3 punkti kuuest, kõrge rahulolu - 100% vahetusaastal käinud noortest soovivad vahetusaastale minemist YFU organisatsiooniga ka teistele noortele, vabatahtlik töö – võimalus tegutseda organisatsioonis edasi vabatahtlikuna korraldades erinevaid üritusi nii Eestis kui rahvusvaheliselt. (YFU Eesti 2021)

YFU vahetusõpilased on organisatsiooni valimist põhjendanud selle kogemuse ja turvalisuse, põhjaliku ettevalmistuse, positiivsete kogemuste, tugisüsteemi ning vabatahtlike keskse rolli pärast organisatsioonis. YFU Eestiga on käinud vahetusaastal ka Jüri Pootsmann, Sandra Vabarna, Kaarel Kotkas ja veel mitmed õpetajad, noorsootöötajad, tublid tööandjad, diplomaadid, arstid, kunstnikud, kellest paljud on tõdenud, et ilma vahetusaasta kogemusega ei oleks nad julgenud nii palju ette võtta, ega oleks praegu seal, kus nad on. (YFU Eesti MTÜ 2021)

YFU Eestis töötab kokku kuus palgalist töötajat, kelle valdkondadesse jäävad ainult kõige tähtsamad asjaajamised organisatsioonis ning rahvusvaheliselt. Suur osa organisatsioonist on just vabatahtlike juhitud. Vabatahtlike on YFU Eestis palju, aktiivseid 138 ja kokku 583 (YFU Eesti MTÜ 2020).

Vabatahtlike efektiivseks töötamiseks on nad jagatud 18 erinevasse gruppi, kus igal grupil on oma tegevusvaldkond ning eesmärk. Gruppide tegevusvaldkonnad jagunevad järgmiselt: väljaminevate vahetusõpilastega tegelevad grupid, sissetulevate vahetusõpilastega tegelevad grupid, vahetusperedega tegelevad grupid, turundusega tegelevad grupid, vabatahtlikega tegelevad grupid ja arenduste ja koostööga tegelevad grupid. 18 grupist 11 grupil on vari-koordinaator-mentor süsteem. See süsteem töötab kolme aasta põhimõttel, et valituks osutudes konkreetses grupis veedetakse grupi juhtides esimene aasta varjuna, kui rõhk on juhi rolli sisse elamisel, teise aasta koordinaatorina, kui ollakse grupi põhiline juht, ja kolmanda aasta mentorina, kui ülesandeks on vajadusel koordinaatori abistamine. (YFU Eesti MTÜ 2021)

On kaks põhilist põhjust, miks YFU laseb korraldada enda üritused ainult vabatahtlikel. Esimeseks on see, et kuna kõik YFU organisatsiooni korraldatavad üritused on otseselt või kaudselt seotud vahetusaasta kogemusega, siis lubab organisatsioon korraldada üritusi ainult vahetusaasta kogemusega vabatahtlikel, sest just nemad on kõige pädevamad neid korraldama, toetudes enda kogemustele ja saades vajadusel abi palgaga kontoritöötajatelt. Teiseks põhjuseks on see, et YFU on noorteorganisatsioon ning läbi erinevate tegevuste organisatsioonis arendavad vabatahtlikud eluks vajalikke pädevusi. Ürituste korraldamise läbi omandavad noored meeskonnatöö ja -juhtimise, projektikirjutamise, planeerimise, analüüsimise, vastutusvõime ja veel muid tähtsaid oskuseid. Läbi ürituste korraldamise on noortel võimalus õppida, katsetada, eksida ja seeläbi end ette valmistada tulevikuks tööalaselt või elus üldiselt.

3. KESKKONNASÄÄSTLIKU KOOLITUSE KORRALDAMINE

Praktilise töö eesmärk oli aidata kaasa YFU Eesti organisatsiooni vabatahtlikuna ürituse korraldamisele ja läbiviimisele. Seeläbi täiendada teadmisi ja oskusi teema kohta ning korraldamisel lähtuda keskkonnasäästlikkust mõtteviisist.

Ürituse eesmärk oli koolitada MTÜ YFU Eesti vabatahtlike, viima läbi erinevaid organisatsiooni turundamisega seotud üritusi – infotunde, koolitunde ja osalema messidel. Kahepäevane üritus toimus 19.-20. septembril 2020 EELK Laagrikeskus Talus, mis kuulub Eesti Evangeelsele Luterlikule Kirikule. Osalejaid oli kokku 34, neist 28 inimest koolitatavatena ja 6 inimest koolitajatena.

Koolitusüritus sellises formaadis toimus esimest korda. Varem olid toimunud koolitused eraldi erinevatel kuupäevadel erinevates kohtades kuid mitte ühtse üritusena koos.

Koroonaviirusest tingitud olukorra tõttu tuli arvestada kehtivate piirangutega ürituste korraldamisel. Kaitsemaskide kandmine siseruumides oli hea tava kogu koolituse vältel.

Korraldusmeeskonda kuulusid YFU Eesti liikmed peakorraldajad ning koolitajad Pärtel Kobar (vahetusõpilane Saksamaa Liitvabariigis 2018/19 õppeaastal) ja Carmen Suik (vahetusõpilane Argentiina Vabariigis 2018/19 õppeaastal), ürituse korralduse mentor Siret Siim (vahetusõpilane Taani Kuningriigis 2016/17 õppeaastal), koolitaja Anneli Vösandi (vahetusõpilane Saksamaa Liitvabariigis 2011/12 õppeaastal ja täna õpetaja Kadrioru Saksa Gümnaasiumis), Ella Mari Roosi (vahetusõpilane Austrias Vabariigis 2017/18 õppeaastal) ja Laura Sepp (vahetusõpilane Hollandis 2018/19 õppeaastal).

3.1. Ürituse planeerimine

Idee, korraldada kolme koolitust (infotundide, messide ja koolitundide) hõlmav üritus, tekkis YFU Eestil juulis aastal 2020. Sündmuse idee seisnes koolituste toimumise lihtsustamises, korraldades need ühtse üritusena, samal ajal kaasates rohkem osalejaid, kui eelmistel aastatel kokku.

Kogu korraldamise protsess algas 25. juulil aastal 2020, kui YFU Eesti turundusspetsialist Marit Lekstein pani kokku ürituse algse korraldusmeeskonna – peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik, mentor Siret Siim ja koolitaja Anneli Vösandi. Peakorraldajate vastutada jäi ürituse planeerimine, korraldamine ja läbiviimine. Oma nõuga oli abiks mentor Siret Siim, kellel oli varem kogemus ürituste korraldamisel YFU Eestis. Pärast paari nädalat planeerimist mõistsid peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik, et kahe peale

ei suudeta üritust juhtida ning läbi viia. Olukorra lahendamiseks värvati iseseisvalt YFU Eesti vabatahtlike seast 18. augustil Ella Mari Roosi ja Laura Sepa, kellele jagati ürituseks valmistumisel ja läbiviimisel väiksemaid ülesandeid.

Esimene koosolek toimus 28. juulil aastal 2020 Kehtna Kutsehariduskeskuses, millest võtsid osa peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar, Carmen Suik ning mentor Siret Siim. Koosolekul jagati peakorraldajate vahel ära peamised ülesanded, pandi paika koolitusürituse planeerimise ajakava (vt Lisa 4). Pärtel Kobara valdkondadeks jäid kommunikatsioon koolitajatega, majutus-, toitlustus- ja transpordiinfo. Carmen Suigu valdkonnaks jäi kommunikatsioon osalejatest vabatahtlikega.

Teine koosolek toimus 11. augustil aastal 2020 virtuaalselt Zoomis, millest võtsid osa peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar, Carmen Suik, mentor Siret Siim, koolitaja Anneli Vösandi. Koosolekul esitlesid peakorraldajad ürituse plaane ja esialgset ajakava ning koolitaja Anneli Vösandi jagas enda soove koolituse läbiviimise osas. Koosoleku lõpuks sai kokku pandud lõplik ürituse ajakava (vt Tabel 1).

Koroonaviiruse suurema leviku tõttu peeti erakorraline koosolek virtuaalselt Zoomis peakorraldajate ja koolitajate Pärtel Kobara ja Carmen Suigu ning mentor Siret Siimu vahel 2. septembril 2020. Erakorralisel koosolekul otsustati teha maski kandmine koolitusüritusel siseruumides ja bussiga üritusele ja ürituselt sõites kohustuslikuks.

Koosolekute vahelistel ajal olid peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik aktiivselt üksteisega ühenduses, et olla kursis üksteise sammude edenemisega.

Majutus, toitlustus ja osalejate transport oli eelnevalt YFU Eesti poolt broneeritud. Majutuseks ja toitlustuseks sai valitud EELK Laagrikeskus Talu ruumid ja toitlustus, sest YFU Eesti oli seal eelnevaltki üritusi korraldanud ja see sobis ürituse korraldamiseks. Transporti Laagrikeskus tallu valiti korraldama GoBus, sest GoBus on üks YFU Eesti sponsoritest.

Keskkonnasäästlikust silmas pidades olid kõik võimalikud koolituse materjalid tehtud virtuaalseks, kasutati korduvkasutatavaid kiletahvleid ja juba ühepoolsest kasutatud pabereid. Majutuselt ja toitlustuselt kontrolliti üle korduvkasutatavate nõude ja kraanivee olemasolu ning prügi sorteerimise võimalus. Veel korraldati osalejatele ühine transport bussiga Tallinnast üritusele ja tagasi, mida kasutas 33 osalejat 36-st. Lisaks telliti toitlustus kindlale arvule osalejatele.

Majutus- ja toitlustusinfo sai EELK Laagrikeskus Talule ja transpordiinfo GoBusile edastatud 31. augustil aastal 2020 peakorraldaja ja koolitaja Pärtel Kobara poolt.

4. septembril aastal 2020 edastas peakorraldaja ja koolitaja Carmen Suik osalejatele edastatud infokiri e-kirjana, mis sisaldas koolitusürituse alguse kellaaega, bussiga tulijatele transpordiinfot, vajalike asjade nimekirja ja infot maski kandmise heast tavast siseruumides.

2020. aasta 18. septembri õhtul pakkisid peakorraldajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik YFU Eesti Tallinna kontoris koolitusürituseks vajalikud asjad, koostasid poenimekirja ja meisterdasid korraldusmeeskonnale tänutäheks meened (vt Lisa 3).

19. septembri hommikul aastal 2020 suundusid peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik ning mentor Siret Siim eraautoga poodi üritusele pausideks snäkke ostma ning seejärel EELK Talu Laagrikeskusesse enne osalejate saabumist ettevalmistusi tegema. Ettevalmistused hõlmasid ajakavade ülesriputamist, koolitus- ja desinfitseerimisvahendite paigaldamist ning tubade kontrolli.

YFU Eestil ei olnud ürituseks ette nähtud kindlat eelarvet. Vahendid ürituse korraldamiseks tulid YFU Eesti enda vahenditest. Kokku läks üritus maksma pea 2000 eurot (vt Lisa 6), kus osaleja kohta kulutati ligikaudu 56 eurot.

Osalejate värbamine algas 13. augustil aastal 2020, mil peakorraldaja ja koolitaja Carmen Suik koostas ning saatis kutse üritusele e-kirjana YFU Eesti vabatahtlikele ja jagas sama kutset YFU Eesti Facebooki lehel. Kiri sisaldas üldist teavet ürituse kohta ning registreerimisevormi (vt Lisa 1), milles küsiti osalejatelt nende osalemisinfot, transpordiinfot koolitusürituse toimumispaika, toitumisinfort ja soovitud YFU särgi suurust. Korduskutse saadeti e-kirjana 20. augustil aastal 2020. Lõpptähtajaks, 30. augustiks, oli end kokku registreerinud 35 vabatahtliku.

3.2. Ürituse läbiviimine

Üritus toimus 19.-20. septembril aastal 2020 EELK Talu Laagrikeskuses. Algne ajakava sai koostatud 28. juulil ning viimane ajakava versioon (vt Lisa 5) 11. augustil aastal 2020, mida lõpuks kasutati.

Üritus algas osalejate saabumisega Tallinnast bussiga, mille järel anti neile aega 15 minutit, et end sisse registreerida ning seada end sisse enda valitud tubadesse. Kell 11.00 kogunesid kõik meeskonnaliikmed ja osalejad väljas, kus peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar, Carmen Suik tegid üritusse sissejuhatuse, mis koosnes meeskonna tutvustamisest, korraldusliku info jagamisest ning lühikesest tutvumismängust. Sellele järgnes kohe koolituse eesmärgistamise töötuba, kus osalejad seadsid endale eesmärgid ja räägiti lühidalt tulevatest koolitustest.

Esimeseks koolituseks oli infotundide koolitus, mis koosnes kahest osast – teoreetilisest ja praktilisest. Koolituse esimene osa algas kell 12.45. Peakorraldaja ja koolitaja Carmen Suik seletas infotundide korraldusliku info, kuidas töötab infotundide tabel ja kuidas toimub infotunni korraldamine YFU kontoris, ning tegi osalejatele näidis infotunni. Infotundide koolituse teine osa oli praktiline, kus osalejad jagati neljastesse gruppidesse, kus nende ülesandeks oli koostada ise infotunni esitus ja seda seejärel esitleda teistele grupiliikmetele ning meeskonnaliikmele, kes grupiga oli. Pärast gruppide esitlusi analüüsisid osalejad üksteist ning meeskonnaliige tegi kokkuvõtte.

Messide koolitus koosnes sarnasel infotundide koolitusega teooria ja praktika osast, kus mõlemad kestsid täistunni. Esimene koolituse osa, mis algas kell 17.30, oli teooria osa, kus peakorraldaja ja koolitaja Pärtel Kobar ära põhiline info messide korraldusliku poole kohta – kuidas töötab messide tabel, kuidas toimub transpordi organiseerimine messidel edasi-tagasi, mis vahendid peavad kindlasti olema messidel kaasas ja kuidas edukalt kontakte koguda. Samuti mängiti läbi osalejatega messimängud. Koolituse teine osa, mis algas kell 19.30, oli praktiline, kus osalejad jagati kõigepealt nelja gruppi ning seejärel anti igale grupile aega 10 minutit panna püsti oma messilaud ja seejärel meelitada ligi messide külalastajaid, keda mängisid meeskonnaliikmed ise. Messi mängimine kestis 20 minutit, mille käigus mängiti iga messilaua juures läbi erinevaid inimesi, keda võib messidel kohata – lapsi, noori, abielupaare ja vanapaare. Kui 20 minutit oli möödunud, koguneti kõik kokku ning peakorraldaja ja koolitaja Pärtel Kobar ja teised meeskonnaliikmed võtsid oma kogemuse kokku ning analüüsisid, mis grupid tegid hästi ja mida saab kindlasti veel paremini teha.

Õhtune programm algas reedel 19.10.2021 kell 20.30, kui kõik osalejad ja meeskonnaliikmed kogunesid suures saalis, kus õhtuse programmi läbiviijad Sepp ja Roosi jagasid osalejad nelja erinevasse gruppi ja seejärel mängiti Eesti ja YFU Eesti teemalist kuldvillaku stiilis mälumängu. Mäng kestis, kuni kõik kuldvillaku küsimused olid vastatud ning võitja oli selgunud, milleks kulus umbes 20 minutit. Pärast õhtust programmi oli vaba aeg, mil osalejad ja meeskonnaliikmed said minna sauna või lihtsalt üksteisega rääkida ja aega veeta.

Pühapäev algas kell 8.00, kui meeskonnaliikmed Ella Mari Roosi ja Laura Sepp korraldasid väljas muusika saatel hommikuvõimlemise, millest võtsid osa kõik ning mis kestis 10 minutit. Pärast seda oli osalejatel veel enne hommikusööki aega endaga tegeleda.

Pühapäeva esimene koolitus kandis pealkirja „Õpetaja tööriistakast“, mida viis läbi koolitaja Anneli Vösandi. Selle koolituse eesmärk oli selgitada, milliseid omadusi peab õpetaja omama ja kuidas käituma klassi ees. Tehti osalejatega läbi ka rollimäng, kus kaks suvaliselt valitud osalejat pidi kõigi ees ilma ettevalmistuseta käsu peale mõtlema üksteisest naljalugusid välja.

Selle rollimängu eesmärk oli harjutada toimetulekut ootamatutes olukordades ning improviseerima.

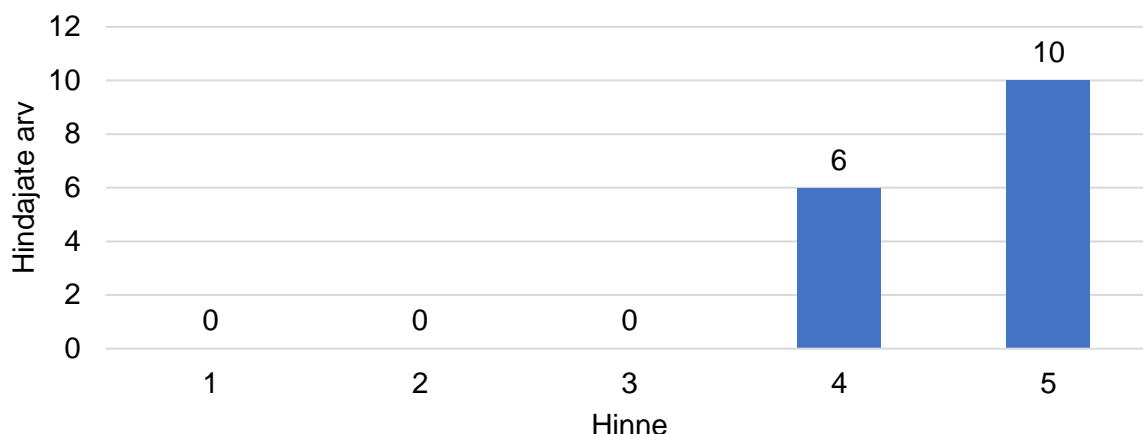
Koolitundide koolitus, mis algas 20.09.2020 kell 11.00, oli ürituse viimane koolitus, mis koosnes samuti teoreetilisest ja praktilisest osast. Kõigepealt viidi läbi teoreetilisest osa, kus koolitaja Anneli Võsandi ja meeskonnaliige Laura Sepp rääkisid korraldusliku informatsiooni ning seejärel tegid näidis koolitunni koos seletustega. Sellele järgnes praktiline osa, kus sarnasel infotundide koolitusega oli osalejate ülesandeks seekord koostada neljastes gruppides paari peale koolitunni esitlus ning seejärel seda esitleda teistele osalejatele grupist ja meeskonnaliikmele, kes oli grupi juures. Pärast mõlema paari esitlust analüüsiti esitusi gruppides.

Lõpetamine toimus laupäeval kell 15.00 laupäeval 20.10.2020 EELK Talu Laagrikeskuse teise korruse suures saalis, kus peakorraldajad ja koolitajad Pärtel Kobar ja Carmen Suik võtsid koolituste tulemused kokku, tänasid osalejaid ja andsid meeskonnaliikmetele üle kingitused ning andsid viimased juhtnöörid asjade kokku pakkimiseks ja seejärel majutuskohast lahkumiseks. Kui kõik olid asjad kokku pakkinud ning ootasid väljas bussi saabumist, mis oli tollel hetkel hilinenud 20 minutit, helistas peakorraldaja ja koolitaja Pärtel Kobar GoBusile, et uurida bussi kohta. Lõpuks tuli välja, et GoBus oli unustanud saata bussi Tallinnast eelnevalt välja ning tegi seda alles nüüd, mis tähendas, et buss hilines EELK Talu Laagrikeskusesse pea tund aega. Siiski jõudsid kõik õnnelikult oma sihtkohtadesse Tallinnas, kuid seda tund aega hiljem.

3.3. Osalejate tagasiside, selle analüüs ja järeldused

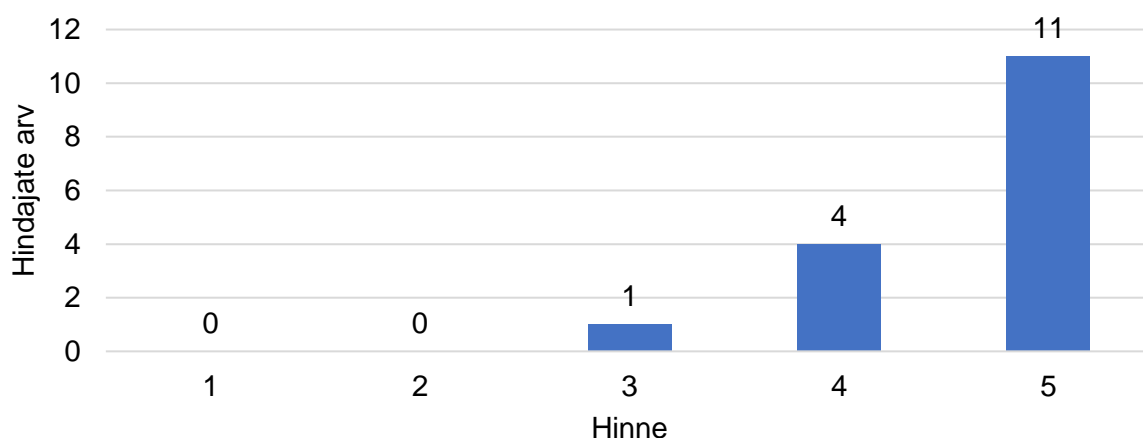
Korraldatud ürituse analüüsimiseks saadeti kõigile osalejatele pärast ürituse lõppemist e-kirjana tagasiside vorm. Tagasiside vorm oli koostatud Google'i vormis (vt Lisa 7), mille koostas peakorraldaja ja koolitaja Pärtel Kobar ürituse toimumise ajal 19. septembri õhtul. Korraldusmeeskonnalt küsiti tagasisidet personaalselt suuliselt või e-kirja teel.

Tagasisidele vastas 16 osalejat 34 osalejast, mis on ligi 47%. Osalejate tagasiside on suuremas osas positiivne.

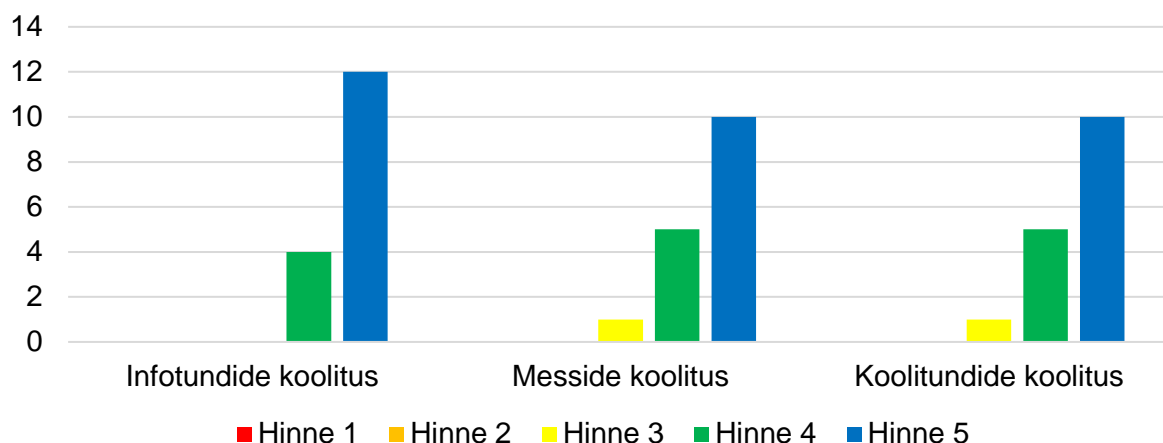
Joonis 1. Osalejate rahulolu toimunud sündmusele

Enamus tagasisidele vastanutest hindasid üritust suurepäraselt ehk hindegaga „5“. Kuus vastanut hindasid üritust hindegaga „4“ ehk hästi. Positiivse tooniga toodi välja tore seltskond, ajakava hea tempo ja ootustele vastamine. Korraldajana oli rõõm kuulda, et meeskonna hea komplekteerimine, põhjalik eeltöö planeerimisel ja sellest kinnipidamine läbiviimisel tasusid ära.

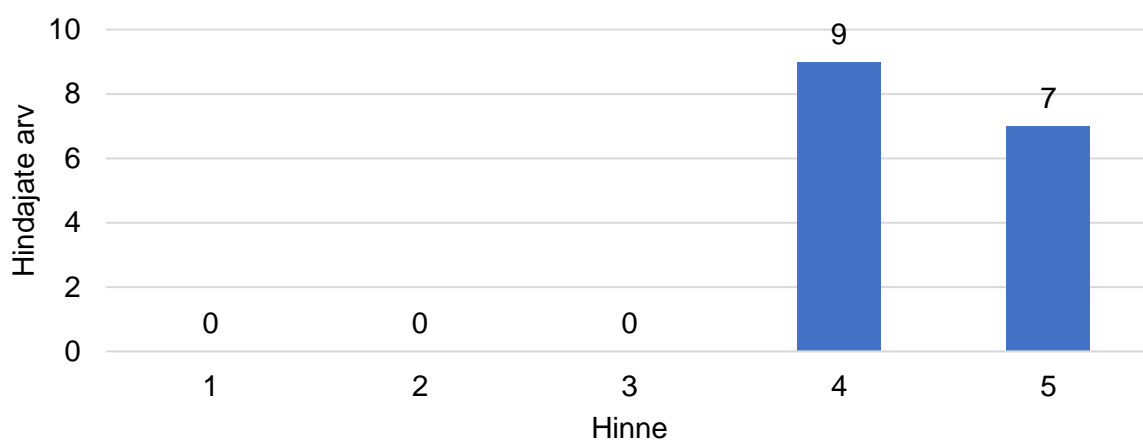
Joonis 2. Hinnang infole, mis jõudis osalejateni enne üritust

Enne ürituse toimumist osalejatele jagatud informatsiooni kasulikkust hindas hindegaga „5“ 69% küsimustikule vastanutest. Hindegaga „4“ hindas neli vastanut ehk 25% vastanutest ja hindegaga „3“ ehk rahuldavalt 6% vastanutest. Tagasisidest selgus, et info oleks võinud saabuda osalejateni varem, et kooskõlastada seda osalejate endi plaanidega paremini. Negatiivse tagasisidena toodi välja, et infokirjas ei olnud olemas ürituse lõppedes Tallinnasse naasmise kellaaega. Järgmisel korral tuleb meeles pidada ja mitmel korral kontrollida osalejateni läkitatud informatsiooni, et seal oleks kõik ainult vajalik ja tõene.

Joonis 3. Hinnangud erinevatele koolitustele

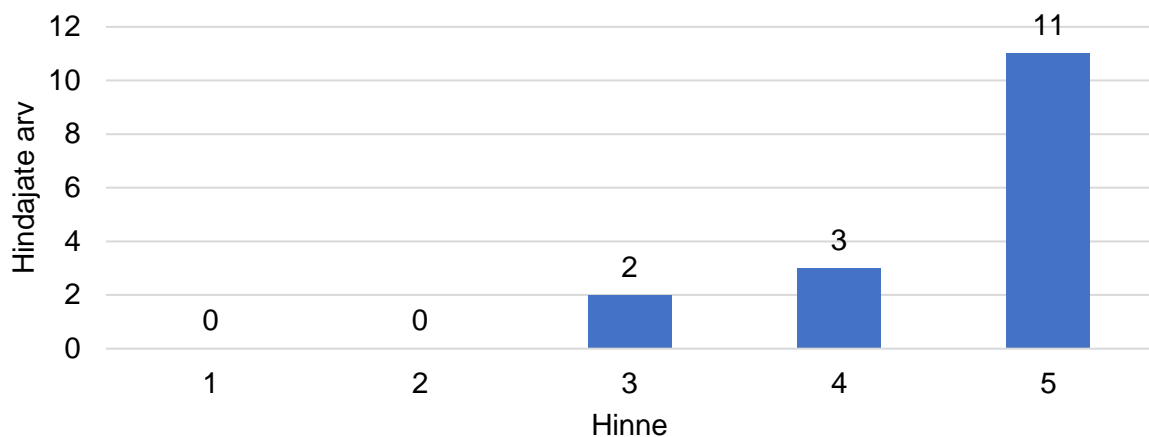
Kõige populaarsem koolitus tagasisidele vastanute seas oli infotundide koolitus, millele andis hinde „5“ ehk suurepärase 75% vastanutest. Selle populaarsus võis tuleneda väga heast koolitajast. Messide ning koolitundide koolitused said identsed hinned. Kõikide koolituste juures toonitati positiivselt teooria ja praktika suhet ja seda, et praktilistes ülesannetes olid grupid parajate suurustega, kuni neli inimest.

Joonis 4. Rahulolu majutustingimustega

Majutusele andsid tagasisidele vastanud enamjaolt hinde „4“ ja kaks osalejat vähem hinde „5“. Tagasides nimetati hoones teisele korrusele viivat treppi ja klaaspõrandat ohtlikuks, sest see jättis mulje, nagu seal põrandat ei oleks. Negatiivse küljena toodi välja saunade olemust, mis jäi nii mõnelegi liiga külmaks. Tore oli tõdeda, et ka noored hindavad turvalist keskkonda. Võib-olla oleks korraldajad pidanud noori hoiatama ette trepist ja klaaspõrandast. Järgmisel korral tuleks kindlasti pidevamalt jälgida ka tuld sauna ahjus.

Joonis 5. Rahulolu toitlustusega

Toitlustust hindasid hinnetega „3“ ja „4“ kokku viis tagasisidele vastanut, kuid hindega „5“ üksteist vastanut. Põhjus, miks hinnetega „3“ ja „4“. Järgmisel korral võib kaaluda menüü tutvustust osalejatele. Osalejatel oli registreerumisvormis võimalus valida erinevate toitumispiirangute vahel, kuid vist jäi sellest väheks.

Meeskonnalt küsiti tagasisidet ühisel koosolekul, mis toimus virtuaalselt Zoomis 25. septembril aastal 2020. Osalesid kõik kuus meeskonnaliiget ja neilt saadi ka vastused. Korraldusega jäädin enam-vähem rahule. Positiivse emotsiooniga toodi meeskonnasiseselt välja üldine hea toimetulek ürituse planeerimisel ja läbiviimisel. Eriti toonitati omavaheist sõbralikku meeskonnatööd. Negatiivse tagasisidena toodi välja korraldusliku informatsiooni puudulikkus üritusele eelnevalt korraldajate ja koolitaja Anneli Võsandi vahel. Näiteks jäi vajaka selge arusaam transpordist üritusele ja tagasi Tallinna. Siiski ei olnud selge, mis tegevuse läbiviimisel peab iga meeskonnaliige aitama. Veel toodi puudusena välja ähmane arusaam kohale jõudnud osalejatest, kellest ei olnud kohe täpset ülevaadet, sest üritusel registreerumisel ei pandud saanud osalejad kirja Google Drive'i arvutustabelisse, vaid seda tehti arvutustabeli võrdlemisel registreerumislehega. Järgmisel korral tuleks kohe teha märge, et osaleja on saanud, üldises registreerumistabelis, et oleks kohe selgesti arusaadav, kes on kohale jõudnud ja kes ei ole.

Kuna koroonanumbrid olid septembris 2020 tagasihoidlikud, võrreldes olukorraga märtsis 2021, siis nii paljude inimestega toimunud üritusel osalemist ei kardetud. Maskikandmise kohustusse siseruumides suhtuti mõistvalt ning seda kohustust järgisid kõik osavõtnud. Üritusele järgneval perioodil ei tulnud ilmsiks, et keegi oleks lähiajal nakatunud koroonaviirusega.

Koolituste planeerimine ja läbiviimine läks sujuvalt. Planeerimisel peeti kinni tähtaegadest ning koosolekud toimusid plaanipäraselt. Positiivselt toonitati koolituste teooria ja praktika suhet, mis oli proportsioonis.

Järgmisel samalaadse sündmuse planeerimisel ja korraldamisel peab rohkem tähelepanu pöörama:

1. Täpsele ajakavale. Ürituse sissejuhatuses oli planeeritud liiga vähe aega, mis lühendas esimese pausi 15. minutilt viiele minutile. Järgmisel korral on soovitus teha sissejuhatus konkreetsemana ja kulutada tutvumismängule vähem aega.

2. Konkreetsed kokkulepped toitlustuse osas. Lisaks tellitud söögikordadele pakuti tassikoogikesi ja teed pauside ajal, millega ei oldud arvestatud. Veel poldud arvestatud, et toitlustus pakub ise päevade ringselt leiba ja saia, võid, morssi ja veel võileiva materjali, mida osteti eraldi üritusele eelnevalt poest.

3. Kontrollida mitmekordselt transpordi olemasolu. Juhtus äpardus transpordiga ürituselt tagasi Tallinna. Nimelt viivitas transporti osutav ettevõtte bussi saatmisega ligi tund aega, mis oli paljudele osalejatele ebameeldiv üllatus. Kompensatsiooniks sõidutas bussijuht lisaks Viru terminalile reisijad ka Tallinna bussijaama ning Balti jaama.

KOKKUVÕTE

Praktilise töö eesmärk oli aidata kaasa YFU Eesti organisatsiooni vabatahtlikuna ürituse korraldamisele ja läbiviimisele. Seeläbi täiendada teadmisi ja oskusi teema kohta ning korraldamisel lähtuda keskkonnasäästlikkust mõtteviisist.

Töö esimeses osas anti ülevaade YFU organisatsioonist, organisatsiooni tegevusest ja vabatahtlike võimalustest, ning käsitletakse keskkonnasõbralikkuse aktuaalsust ja mõtestatakse erinevaid viise keskkonnasõbraliku ürituse korraldamisel. Töö teine osa andis ülevaate keskkonnasõbraliku ürituse planeerimise protsessist ja läbiviimisest.

Korraldatud üritus toimus 19.-20. septembril aastal 2020 EELK Talu Laagrikeskuses algusega kell 10.45 19. septembril ja lõppes kell 16.30 20. septembril.

Osalejate tagasiside üritusele oli positiivne. Kiideti head üldist korraldust. Kõigi koolituste kohta toodi välja head teooria ja praktika suhet ning et grupid olid ülesannetega toimetulekuteks õigete suurustega. Samuti oldi enamasti rahul toitlustuse ja majutustingimustega. Osalejatele meeldis väga infotundide koolitus, mis viidi läbi hea koolitaja poolt.

Töö käigus saadi huvitavat teada inimese ökoloogilise jalajälje arvutamisest ja inimeste tarbimise mahukusest. Huvitav teada, et kui kõik maailmas elaksid nagu eestlased siis läheks meil vaja jätkusuutlikuks eluks lausa kolme(!) planeeti. Millele varem keskkonnasäästliku ürituse planeerimisel ei osatud mõelda, oli asukoha valimisel kasutatavate hoone energiamärgise arvesse võtmine. Ürituse korraldamisel õpiti väiksemahuliste ürituste planeerimisprotsessi, meeskonna dünaamikat, täpsust ajakavast kinnipidamisega. Samuti mõisteti vastutuse suurust ka ainult paarikümne osalejaga ürituse korraldamisel ning seda, et suur osa tööst, mis läheb ürituse korraldamisesse, ei ole osalejale nähtav.

KASUTATUD ALLIKAD

Eesti Reformierakond 2021. Reformierakonna ja Keskerakonna valitsusliidu koostööleping 2021-2023. <https://www.reform.ee/uudised/reformierakonna-keskerakonna-valitsusliidu-koostooleping-2021-2023#page-top> Vaadatud 14.02.2021

Keskkonnaministeerium 2018. Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava 2019–2022. <https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnateadlikkus/keskkonnahariduse-ja-teadlikkuse-tegevuskava-2019-2022> Vaadatud 14.02.2021

Lepik, Sandra 2020. Lasnamäel toimub ohtlike jäätmete kogumisreid – Pealinn. <https://www.pealinn.ee/newset/lasnamael-toimub-ohtlike-jaatmete-kogumisreid-n254772> Vaadatud 14.02.2021

Mardiste, Peep 2021. Peep Mardiste: betoonist sild näib kui ratturite mõnitamine – Tartu Postimees. <https://tartu.postimees.ee/7181465/peep-mardiste-betoonist-sild-naib-kui-ratturite-monitamine> Vaadatud 28.02.2021

MTÜ Mondo maailmaharidus- ja koolituskeskus 2018. Ökoloogiline jalajälg. <https://maailmakool.ee/okoloogiline-jalajalg/> Vaadatud 21.03.2021

MTÜ Ökomeedia 2011. Mis on ökoloogiline jalajälg?. <https://bioneer.ee/mis-%C3%B6koloogiline-jalaj%C3%A4lg> Vaadatud 21.03.2021

Pärnumaa Kutsehariduskeskus 2021. Keskkond. <https://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/keskkonnakaitse/?KESKKOND> Vaadatud 11.02.2021

Saksin, Eliise 2017. Keskkonnasõbralike ürituste ja kokkusaamiste korraldamine Tartus. Tartu: MTÜ Eesti Roheline Liikumine https://www.tartu.ee/sites/default/files/uploads/Heakord_ja_keskkond/keskkonnasobralike_yrituste_korraldamine.pdf Vaadatud 24.02.2021

Sõnaveeb Eesti Keele Instituut 2020. <https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/keskkond/1> Vaadatud 11.02.2021

Tark jt = Tark, Kaarel, Taavi Ilves, Martin Polikarpus 2019. Roheline mõtteviis - vähendamine, taaskasutamine ja ümbertöötlemine. <http://www.nokitse.ee/taaskasutus-j%C3%A4%C3%A4tmed/roheline-m%C3%B5tteviis-v%C3%A4hendamine-taaskasutamine-ja-%C3%BCmbert%C3%B6%C3%B6tlemine> Vaadatud 21.03.2021

Turu uuringute AS 2020. Eesti elanike keskkonnateadlikkuse uuring.
https://www.envir.ee/sites/default/files/ASO/2020_keskkonnateadlikkuse_uuring.pdf
Vaadatud 14.02.2021

Youth For Understanding 2020. Our story. <https://about.yfu.org/> Vaadatud 07.12.2020

Youth For Understanding 2020. History. <https://about.yfu.org/history> Vaadatud 07.12.2020
Vaadatud 07.12.2020

YFU Eesti MTÜ 2020. Majandusaasta aruanne. <https://www.yfu.ee/yfu/organisatsioonist/>
Vaadatud 21.03.2021

YFU Eesti MTÜ 2021. Miks just YFU. <https://www.yfu.ee/miks-just-yfu/> Vaadatud 21.03.2021

YFU Eesti MTÜ 2021. Minu võimalused. <https://www.yfu.ee/vabatahtlikud/minu-voimalused/>
Vaadatud 21.03.2021

YFU Eesti MTÜ 2021. Organisatsioonist. <https://www.yfu.ee/yfu/organisatsioonist/> Vaadatud
24.02.2021

LISAD

Lisa 1. Registreerumisleht

Koolitusüritusele registreerumine

Koolitusüritusel on võimalik omandada teadmisi kõikide YFU turundusvaldkondade kohta, milleks on koolitunnid, messid ja infotunnid. Pärast seda koolitust oled saanud vastava ettevalmistuse, et läbi viia koolitunde, infotunde ja messe ning oled osa nendest tiimidest. Eelduseks, et oled läbinud koolituse, ootame Sinult, et võtad aktiivselt osa nende valdkondade töös. Nii messid, infotunnid kui ka koolitunnid on ühed olulisemad ettevõtmised YFU pisiku levitamiseks - suur osa VÕPidest (väljaminevatest õpilastest) ja VAPidest (vahetusperedest) on teinud lõpliku otsuse just tänu neile. Koolitusel tuleb juttu koolitundide, messide ja infotundide olemusest, ehitusest ja läbiviimisest.

ÄRA MAGA SEDA MAHA!

Koolitusüritus toimub 19-20. september EELK Laagrikeskus Talus.

Carmen Suik (Argentina 2017/18)

Pärtel Kobar (Saksamaa 2018/19)

PS! Murede korral kirjuta Carmenile.

*Required

Nimi *

Your answer

Vahetusriik ja aasta *

Your answer

E-mail *

Your answer

Telefoninumber *

Your answer

Kas saad osaleda koolitusüritusel? *

Kui saad ainult ühel päeval kirjuta muusse, mis päeval.

Jah

Ei

Other: _____

Toitumispiirangud *

- Sõön kõike
- Taimetoitlane
- Vegan
- Laktoositalumatu
- Gluteenitalumatu
- Antivegan
- Other: _____

Mis suuruses särk sulle läheb? *

- Naiste XS
- Naiste S
- Naiste M
- Naiste L
- Naiste XL
- Meeste XS
- Meeste S
- Meeste M
- Meeste L
- Meeste XL

Kuidas kavatsed tulla koolitusele? *

- Ühise bussiga Tallinnast
- Iseseisvalt
- Other: _____

Kuidas kavatsed lahkuda koolitusest? *

- Bussiga Tallinna
- Iseseisvalt
- Other: _____

Kas oled käinud Järelorientatsioonil? *

- Jah
- Ei
- Other: _____

Mida ootad koolitusüritusest kõige rohkem? *

Koolitust

Ma tahan sauna!

Other: _____

Viska siia lõppu mõni lõbus fakt enda kohta *

Your answer

Soovid veel midagi lisada?

Your answer

Lisa 2. Pildid üritusest

Joonis 6. Pilt ürituse eesmärgistamise töötoast. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Joonis 7. Pilt ürituse eesmärgistamise töötoast. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Joonis 8. Pilt "Õpetaja tööriistakasti" töötoast. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Joonis 9. Pilt "Õpetaja tööriistakasti" töötoast. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Joonis 10. Pilt koolitunni koolitusest. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Lisa 3. Meened korraldajatele

Joonis 11. Korraldusmeeskonnale kingitud meened. Foto: Pärtel Kobar erakogu

Lisa 4. Ürituse planeerimise ajakava

Keskkonnasõbraliku koolituse planeerimise tegevuste tabel		
Kuupäev	Tegevus	Tegija
28.07.2020	Esmane koosolek. Plaan ja rollid paika.	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim
31.07.2020	Koolitajatega koosolek kokkuleppimine	Pärtel Kobar
01.08.2020	Majutusinfo hankimine	Pärtel Kobar
09.08.2020	Esialgse ajaplaani kokkupanemine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim
11.08.2020	Koosolek koolitajatega	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Anneli Vösandi
13.08.2020	Kutse saatmine osalejatele	Carmen Suik
14.08.2020	Ühise Google Drive'i kausta loomine koolitajaga	Pärtel Kobar
20.08.2020	Korduskutse saatmine osalejatele	Carmen Suik
30.08.2020	Registreerimise lõppemine	Carmen Suik
31.08.2020	Osalejate ja särkide teabe edastamine turundusspetsialistile	Pärtel kobar
31.08.2020	Toitumis- ja saunainfo jagamine majutusega	Pärtel Kobar
05.09.2020	Informeeriv kiri osalejatele	Carmen Suik
07.09.2020	Koolituste sisu ja materjalide paika panemine	Pärtel kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Anneli Vösandi
14-15.09.2020	Osalejate läbihelistamine	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
17-18.09.2020	YFU Eesti kontoris valmistumine ja pakkimine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Laura Sepp, Ella Mari Roosi
19.09.2020	Poes käimine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim
19-20.09.2020	Ürituse toimumine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Anneli Vösandi, Laura Sepp, Ella Mari Roosi
20.09.2020	Tagasiside koostamine ja saatmine osalejatele	Pärtel Kobar
25.09.2020	Üritusest järelduste tegemine ja tagasiside analüüsimine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Laura Sepp

Lisa 5. Ürituse ajakava ja tegevuste läbiviijad

Ürituse ajakava		
Kellaeg	Tegevus	Tegevuse läbiviijad
Laupäev 19.09		
10,45	Osalejate saabumine	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
10.50	Registreerumine	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim
11.00	Sissejuhatus ja tutvumine	Pärtel Kobar, Carmen Suik
11.30	Koolituse eesmärgistamine	Pärtel Kobar, Carmen Suik
12.30	Paus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
12.45	Infotundide koolitus I	Carmen Suik
13.45	Lõuna	-
14.30	Infotundide koolitus II	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Laura Sepp, Ella Mari Roosi, Anneli Vösandi
16.10	Paus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
16.20	Infotundide koolitus II	Pärtel Kobar, Carmen Suik, Siret Siim, Laura Sepp, Ella Mari Roosi, Anneli Vösandi
17.15	Paus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
17.30	Messide koolitus I	Pärtel Kobar
18.30	Õhtusöök	-
19.30	Messide koolitus II	Pärtel Kobar, Laura Sepp, Ella Mari Roosi, Anneli Vösandi
20.30	Õhtused tegevused (mäng/saun/vaba aeg)	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
Pühapäev 20.09		
08.00	Äratus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
08.30	Hommikusöök	-
09.30	Töötuba „Õpetaja tööriistakast“	Anneli Vösandi
10.30	Paus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
11.00	Koolitundide koolitus I	Laura Sepp, Anneli Vösandi
12.00	Lõunasöök	-
13.00	Koolitundide koolitus II	Pärtel Kobar, Laura Sepp, Ella Mari Roosi, Anneli Vösandi
13.45	Paus	Laura Sepp, Ella Mari Roosi
14.15	Koolitundide koolitus II	Pärtel Kobar, Laura Sepp, Ella Mari Roosi, Anneli Vösandi
15.00	Lõpetamine	Pärtel Kobar, Carmen Suik
15.30	Osalejate lahkumine	-

Lisa 6. Ürituse eelarve

KULUD			TULUD		
Kululiik		Summa (€)	Tululiik		Summa (€)
1.	Majutus 2 päeva ning ööbimise ja toitlustusega 37 inimesele	1 564.00	1.	MTÜ YFU Eesti rahastus	1 959.61
2.	Transport edasi-tagasi Tallinna Balti Jaamast Laagrikeskuse tallu 48 kohalises bussis	259,99			
3.	Snäkid ja suupisted pausideks	104.64			
4.	Kingitused tiimile	30.98			
KOKKU		1 959.61	KOKKU		1 959.61

Lisa 7. Tagasisideküsitlus

Koolitusürituse tagasiside

*Required

Sinu nimi *

Your answer

Kuidas hindad üritust üldiselt? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Miks vastasid eelnevale küsimusele nii? *

Your answer

Kuidas hindad informatsiooni, mis jõudis sinuni enne üritust? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Miks vastasid eelnevale küsimusele nii? *

Your answer

Kuidas hindad koolituste vajalikkust? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Miks vastasid eelmisele küsimusele nii? *

Your answer

Kuidas hindad läbitud koolitusi? *

	1	2	3	4	5
Infotunnid	☐	☐	☐	☐	☐
Messid	☐	☐	☐	☐	☐
TUUR	☐	☐	☐	☐	☐

Mida võiks muuta koolituste osas? *

Your answer _____

Kuidas hindad ürituse korraldust? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Miks vastasid eelnevale küsimusele nii? *

Your answer _____

Mis üllatas sind ürituse puhul enim?

Your answer _____

Kuidas jäid rahule majutusega? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Miks vastasid eelnevale küsimusele nii? *

Your answer _____

Kuidas jäid rahule toitlustusega? *

- 1   2   3   4   5
-

Miks vastasid eelmisele küsimusele nii? *

Your answer

Mis kõige rohkem meeldis sulle üritusel? *

Your answer

Kas on veel mõtteid, kommentaare või ettepanekuid?

Your answer
